

DEVLET MEMURLARI KANUNU GENEL TEBLİĞİ (SERİ NO 142)

657 Sayılı Kanunun 36 ncı maddesinin A/12 bendine 26.5.1975 tarih ve 1897 sayılı Kanunun birinci maddesiyle eklenen (d) fıkrasının uygulanmasına ilişkin açıklamalara 45, 85 ve 105 Seri No'lu Devlet Memurları Kanunu Genel Tebliğlerinde yer verilmiş olup, 9.4.1990 tarih ve 418 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile 36/A-12/d maddesinin değiştirilmesi üzerine de 113 Seri. No'lu Devlet Memurları Kanunu Genel Tebliğinde uygulamanın nasıl olacağı açıklanmıştır.

Anılan Kanun Hükmünde Kararname 5.2.1992 tarih ve 1990/22 Esas, 1992/6 Karar sayılı Anayasa Mahkemesi Kararı ile 27.5.1994 tarihinden geçerli olmak üzere iptal edildiğinden, 3990 sayılı Yetki Kanununa dayanılarak çıkarılan 18.5. 1994 tarih ve 527 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile anılan madde yeniden düzenlenmiştir.

11.11.1995 tarih ve 22460 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 6.9.1995 tarih ve 1995/47 Esas, 1995/40 Karar sayılı Anayasa Mahkemesi Kararında; anılan Yetki Kanununun 5.7.1994 tarih ve 1994/50 Esas, 1994/442 Karar sayılı Anayasa Mahkemesi Kararı ile iptal edilmiş olduğu, bu durumda 3990 sayılı Yetki Kanununa istinaden çıkarılan 527 sayılı KHK'nın da Anayasal dayanaktan yoksun kaldığı belirtilerek bu KHK ile getirilen 36/A-12/d maddesinin ikinci paragrafında yer alan hüküm iptal edilmiş bulunmaktadır.

Belirtilen hükmün iptali üzerine Bakanlığımıza intikal eden tereddütlerin giderilmesi ve uygulama birliğinin sağlanması amacıyla 36/A-12/d maddesinin yürürlükteki, "Memuriyette iken veya memuriyetten ayrılarak (87 nci maddeye tabi kurumlarda çalışanlar dahil) üst öğrenimi bitirenler, aynı üst öğrenimi tahsile ara vermeden başlayan ve normal süresi içinde bitirdikten sonra memuriyete giren emsallerinin ulaştıkları derece ve kademeyi aşmamak kaydıyla, bitirdikleri üst öğrenimin giriş derece ve kademesine memuriyette geçirdikleri başarılı hizmet sürelerinin tamamı her yıl bir kademe her üç yıl bir derece hesabıyla ilave edilmek suretiyle bulunacak derece ve kademeye yükseltirler" hükmünün uygulaması ile ilgili olarak aşağıdaki açıklamaların yapılması gerekli görülmüştür.

1- Anılan madde gereğince intibak yapılabilmesi için;

- Memuriyette iken veya memuriyetten ayrılarak (87 nci maddeye tabi kurumlarda çalışanlar dahil) üst öğrenimin bitirilmesi,
- Bitirilen üst öğrenim için belirlenen memuriyete giriş derece ve kademesi üzerine memuriyette geçirilen başarılı hizmet süreleri her yıl bir kademe, her üç yıl bir derece hesabı ile ilave edilmesi, - Bitirilen aynı üst öğrenimi, tahsile ara vermeden devam ederek normal süresinde bitiren ve memuriyete başlayan kişinin emsal alınması ve yukarıdaki bentte belirlenen derece ve kademenin ise hiç bir şekilde emsalın ulaştığı derece ve kademeyi aşmaması gerekmektedir.

Ayrıca anılan Kanunun 33'üncü maddesinde; "Kadrosuz memur çalıştırılmaz" hükmünün yer alması ve 68/A maddesinde derece yükselmesi yapılabilmesi için "üst derecelerden boş bir kadronun bulunması" şartının öngörülmesi nedeniyle 36/A-12/d maddesi gereğince intibak yapılacak personelin görev unvanı ve öğrenim durumu itibarıyla yükseltilebileceği derece için boş bir kadronun bulunması zorunludur. Boş kadro olmaması ve buldukları derecede ilerleyebilecekleri bir kademenin bulunması halinde, 45 Seri No'lu Genel Tebliğ'de de belirtildiği üzere yararlanacakları derece ve kademeler, buldukları derecede kademe ilerlemesi yapılmak suretiyle değerlendirilecektir.

ÖRNEK: 1976 yılında ortaokulu bitirip 1978 yılında memuriyete giren personelin 1996 yılında liseyi bitirmesi üzerine intibakı yapıldığında; İlgilinin Durumu: Derece Kademe 1996 yılında 13/3 + (1996/1978= 18 yıl başarılı hizmeti nedeniyle 6 derece) 1996 yılında 7/3 olacaktır.

Emsali : 1976 yılında liseye başlayan ve 1979 yılında mezun olarak memuriyete giren kişi olup durumu; Derece Kademe 1979 yılında 13/3 1982 " 12/ 3 1985 " 11/3 1988 " 10/3 1991 " 9/3 1994 " 8/3 1996 " 7/2 olacaktır.

Yukarıda belirtildiği üzere; 18 yıllık başarılı hizmet süresinin her yılı bir kademe ve her 3 yılı bir derece hesabıyla liseyi bitirenlerin memuriyete giriş derecesi olan 13 üncü derecenin 3 üncü kademesine ilave edildiğinde, ilgili 7 nci derecenin 3 üncü kademesine ulaşmaktadır. Ancak emsali 7 nci derecenin 2 nci kademesinde bulunduğundan ilgili emsalini geçemeyecek, boş kadro olması koşuluyla 7 nci derecenin 2 nci kademesine getirilecektir.

2182 sayılı Kanun uyarınca verilen bir derecenin kadro şartı aranmaksızın ve öğrenim durumu itibariyle yükselebilecek dereceyi aşmamak üzere ayrıca ilave edilmesi gerektiğinden daha evvel anılan Kanun gereğince yararlandığı 1 derece ilave edilerek 6 nci derecenin 2 nci kademesine intibakı yapılacaktır. İlgilinin durumuna uygun 7 nci dereceli boş kadro bulunmaması halinde, intibak sonucu yararlanabileceği derece ve kademe kadar, bulunduğu derecede (ilerleyebileceği kademe olması koşuluyla) kademe ilerlemesi uygulanacak, 2182 sayılı Kanun uyarınca yararlandığı 1 derece kadro şartı aranmaksızın ayrıca ilave edilerek, bir üst dereceye intibakı yapılacaktır.

2 - Memuriyette iken veya memuriyetten ayrılarak üst öğrenimi bitiren personel hakkında 657 sayılı Kanunun 36/A-12/d maddesi uyarınca yapılacak intibaklarda emsalin okulu bitiriş tarihi olarak Orta öğrenimi bitirenlerde 30 Haziran tarihi, yüksekokulu bitirenlerde 31 Temmuz tarihi esas alınarak işlem yapılması gerekmektedir.

3- 85 Seri No'lu Devlet Memurları Kanunu Genel Tebliğinde de açıklandığı üzere, birden fazla üst öğrenimi bitirenlerin intibakları memuriyete başladıkları öğrenim durumları esas alınarak yapılacaktır. ÖRNEK: 1970 yılında ilkokuldan mezun olup 15.8.1972 tarihinde memuriyete başlayan, 1973 yılında ortaokulu, 1976 yılında liseyi bitirerek intibakı yapılan ve 15 Haziran 1995 tarihinde 4 yıl süreli bir yükseköğretimi bitirip 15.7.1995 tarihinde intibak talebinde bulunan bir personelin 15.8.1995 tarihinde intibakı yapıldığında; İlgilinin durumu Derece Kademe 15/08/1995 tarihinde 9/1 +(15.8.1995-15.8.1972= 23 yıl başarılı hizmet nedeniyle 7 derece 2 kademe) 15.8.1995 2/3 olacaktır.

Emsali: 1970 yılında ilkokulu, 1973 yılında ortaokulu, 1976 yılında da liseyi bitirerek 4 yıl süreli yükseköğrenime başlayan, 31.7.1980 tarihinde mezun olarak memuriyete giren ve 15.8.1995 tarihi itibariyle 15 yıl 14 gün hizmeti bulunan kişi olup durumu;

Derece Kademe 31.7.1980 tarihinde "9/1", 1983 "8/1", 1986 "7/1", 1989 "6/1", 1992 "5/1", 15.8.1995 "4/1" (14 gün kıdemli) olacaktır.

İlgili 2 nci derecenin 3 üncü, kademesine ulaşmakta ancak emsali 4 üncü derecenin 1 inci kademesinde 14 gün kıdemli olup ilgili de emsalini geçemeyeceğinden boş kadro olması koşuluyla 4 üncü derecenin 1 inci kademesine getirilecek ve 2182 sayılı Kanun uyarınca yararlandığı 1 derece kadro şartı aranmaksızın ayrıca ilave edilerek 3 üncü derecenin 1 inci kademesine (14 gün kıdemli olarak) intibakı yapılacaktır.

4- Ön lisans diploması almaya hak kazanıldığını gösteren 'belge üzerine intibak yapılması daha sonra lisans öğreniminin tamamlanması halinde ise intibak yapılmamasına ilişkin 105 Seri No'lu Genel Tebliğin 2 nci maddesi Danıştay 5 inci Dairesinin 28.2.1990 tarih ve 1988/3179 Esas, 1988/362 Karar sayılı Kararı ile iptal edilmiştir. Gerek anılan kararda gerekse belirtilen doğrultudaki idari işlemin iptali yönünde verilen diğer kararlarda; 4 yıllık lisans eğitime devam ederken ilk iki yılın tüm derslerinden başarılı olup 3 ve 4 üncü sınıfa geçen Devlet memurlarının kayıtlı oldukları yükseköğretim kurumlarından okulla ilişkilerini kesmeden aldıkları belgenin ön lisans diploması almaya hak kazandıklarını göstermekte olduğu ve bir ön lisans diploması olmadığı, bu nedenle de ilgililerin yapılan intibaklarını takiben 4 yıllık lisans diploması almaları halinde, öğrencilikleri devam ettiği sırada yapılan intibaklarında henüz bir üst öğrenimi bitirmiş durumda olmadıklarından bu durumdakilerin ön lisans üzerine lisans öğrenimi yapmış kişi olarak kabulüne olanak bulunmadığı belirtilmektedir.

2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 3 üncü maddesinin değişik (r) bendi ile, "ön lisans" ortaöğretime dayalı, en az dört yarı yıllık bir programı kapsayan, ara insan gücü yetiştirmeyi amaçlayan veya lisans öğretiminin ilk kademesini teşkil eden bir yükseköğretim, (g) bendinde de, "lisans" ortaöğretime dayalı en az sekiz yarı yıllık bir programı kapsayan bir yükseköğretim olarak tanımlanmıştır. Her iki öğretim de orta öğretime dayalı yüksek öğretim olarak sayılmış ve lisans öğretiminin ön lisans üzerine bir üst öğretim olduğuna ilişkin herhangi bir hükme yer verilmemiştir.

Buna göre; ön lisans belgesi ve ön lisans diploması olarak intibak yapılanlar ile 2 veya 3 yıllık yüksekokul mezunu olarak memuriyete girenlerden lisans diploması alanların durumu aşağıda belirtilen şekilde değerlendirilecektir.

A- Ön lisans belgesi veya ön lisans diploması üzerine intibak yapılanların durumu: a- Danıştay 5 inci Dairesinin anılan Kararında belirtildiği üzere yükseköğretim kurumlarının ilk iki yıllık bölümünü başarı ile tamamlayanlardan 3 üncü sınıfa geçenlerin 105 Seri No'lu Genel Tebliğin 1 inci maddesi gereğince yükseköğretim kurumlarından almış oldukları belgeler ön lisans diploması olmadığından intibaklarının yapılmasına bu tebliğin yayımı tarihinden itibaren son verilecek ve ilgililer tarafından bir üst öğrenimi bitirdiklerine ilişkin "diploma"nın getirilmemesi halinde intibak işlemi yapılmayacaktır. b- Bu tebliğin yayımı tarihinden önce, yükseköğretim kurumlarından alınan belgeleri kurumlarına vermiş olup henüz intibak işlemi yapılmamış olanların intibaklarının yapılması, 18.3.1989 tarih ve 20112 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren "Lisans Öğrenimlerini Tamamlamayan veya Tamamlayamayanların Ön Lisans Diploması Almaları veya Meslek Yüksek Okullarına İntibakları Hakkında Yönetmelik" uyarınca alacakları ön lisans diplomalarını getirmeleri halinde mümkün olacaktır.

c- Ön lisans diploması almaya hak kazandığını belgeleyerek intibak yaptıran ve daha sonra 4 yıllık lisans öğrenimini tamamlayıp diplomasını kurumuna ibraz ederek intibak talebinde bulunan ancak Anayasa Mahkemesi'nin anılan Kararı ile iptal edilen 36/A-12/d maddesinin ikinci paragrafında yer alan hüküm gereğince intibakları yapılamayanların, yeniden müracaatları halinde intibaklarının yapılması mümkün olacaktır.

ÖRNEK: 1980 yılında liseden mezun olup 2.5.1983 tarihinde memuriyete başlayan ve 1988 yılında ön lisans almaya hak kazandığına ilişkin belge ile intibak yapılan 1990 yılında lisans diplomasını ibraz ederek intibak talebinde bulunan ancak 657 sayılı Kanunun 36/A-12/d maddesinin ikinci paragrafındaki hüküm nedeniyle intibakı yapılamamış olan personelin 15.4.1996 tarihinde kurumuna başvurusu üzerine 15.5.1996 tarihinde intibakı yapıldığında; İlgilinin Durumu:

Derece Kademe 15.5.1996 tarihinde 9/1 +(15.5.1996-2.5.1983=13 yıl 13 gün başarılı hizmeti nedeniyle 4 derece 1 kademe) 15.5.1996 5/2 (13 gün kıdemli) olacaktır.

Emsali : 1980 yılında liseden mezun olup tahsile ara vermeden lisans öğrenimine başlayan ve 31.7.1984 tarihinde mezun olarak memuriyete giren 15.5.1996 tarihi itibarıyla 11 yıl 9 ay 14 gün hizmeti olan kişi olup durumu;

Derece Kademe 31.7.1984 tarihinde 9/1 " 1987 " 8/1 " 1990 " 7/1 " 1993 " 6/1 15.5.1996 " 6/3 (9 ay 14 gün kıdemli) olacaktır.

İlgilinin durumu yukarıda belirtilen şekilde değerlendirilecek, emsali 6 ncı derecenin 3 üncü kademesinde 9 ay 14 gün kıdemli olup ilgili de emsalini geçemeyeceğinden boş kadro olması koşuluyla 6 ncı derecenin 3 üncü kademesine getirilecek, 458 sayılı KHK uyarınca yararlandığı 1 derece kadro şartı aranmaksızın ayrıca ilave edilerek 5 inci derecenin 3 üncü kademesine (9 ay 14 gün kıdemli olarak) intibakı yapılacaktır.

d- Önlisans diploması üzerine intibak yapılan daha sonra lisans öğrenimini bitirerek lisans diplomasını ibraz etmek suretiyle intibak talebinde bulunan personelin intibakı da (c) bendinde belirtilen açıklamalar doğrultusunda yapılacaktır.

B- 2 ve 3 yıl süreli yüksekokul mezunu olarak memuriyete giren ve lisans öğrenimini bitirenlerin durumu:

İki veya üç yıl süreli yüksekokul mezunu olarak memuriyete başlanılmasından sonra gerek lisans tamamlama gerekse tamamen ayrı bir fakültenin lisans öğreniminin bitirilmesi nedeniyle intibak talebi üzerine; ilgililerin durumu değerlendirilirken 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 3 üncü maddesinin yukarıda belirtilen hükmü gereğince "Önlisans" ve "lisans" ortaöğretime dayalı yükseköğretim olarak tanımlandığından emsal, iki yıllık yüksekokulu bitirenlerde yüksekokulun bitirildiği tarihte intibaka konu lisans öğreniminin 2 inci sınıfını bitirerek 3 üncü sınıfına geçen ve normal süresinde lisans öğrenimini tamamlayarak memuriyete giren kişi, üç yıllık yüksekokulu bitirenlerde ise, yüksekokulun bitirildiği tarihte intibaka konu lisans öğreniminin 3 üncü sınıfını bitirerek 4 üncü sınıfına geçen ve normal süresinde bitirerek memuriyete giren kişi olarak dikkate alınacaktır.

ÖRNEK : 1975 yılında 3 yıl süreli yüksekokuldan mezun olup 1985 yılında memuriyete başlayan 1993 yılında da 4 yıl süreli lisans öğrenimini tamamlayan personelin Anayasa Mahkemesi'nin anılan Kararı üzerine lisans diplomasını ibraz ederek intibak talebinde bulunması halinde;

İlgilinin durumu: Derece Kademe 1996 yılında 9/1 + (1996-1985 = 11 yıl başarılı hizmeti nedeniyle 3 derece 2 kademe) 6/3 olacaktır.

Emsali: 1975 yılında 4 yıl süreli lisans öğreniminin 3 üncü sınıfını bitirerek 4 üncü, sınıfına geçen ve 1976 yılında bitirerek memuriyete giren kişi olup durumu;

Derece Kademe 1976 yılında 9/1 1979 " 8/1 1982 " 7/1 1985 " 6/1 1988 " 5/1 1991 " 4/1 1994 " 3/1 1996 " 3/3 olacaktır.

İlgili 6 ncı derecenin 3 üncü kademesine ulaşmakta ve emsalini geçmemektedir. Boş kadro olması koşuluyla bu derece ve kademeye getirilecek, 458 sayılı KHK uyarınca yararlandığı 1 derece kadro şartı aranmaksızın ayrıca ilave edilerek 5 inci derecenin 3 üncü kademesine intibakı yapılacaktır. 5-Devlet memurlarının kadro görevleri nedeniyle 657 sayılı Kanunun 36 ncı maddesinde belirtilen hizmet sınıflarından hangisinin kapsamında olduğuna ve bitirilen üst öğrenimin, ilgililerin kadro görevleri dikkate alınarak buldukları hizmet sınıfı kapsamına girecek nitelikte bir üst öğrenim olup olmadığına bakılmaksızın anılan maddenin 12/d bendi gereğince intibaklarının yapılması gerekmektedir.

ÖRNEK I- Teknik Hizmetler Sınıfında teknisyen olarak görev yapmakta olan bir personelin Açık Öğretim Fakültesi iktisat bölümünden lisans diploması alması halinde intibakının yapılması gerekmektedir.

ÖRNEK 2- Sağlık Hizmetleri ve Yardımcı Sağlık Hizmetleri Sınıfında sağlık memuru kadrosunda görevli bir personelin Hukuk Fakültesini bitirmesi halinde anılan madde gereğince intibakının yapılması gerekmektedir.

6- Devlet memurlarının görev yapmakta oldukları yerin özelliği, başarıları ve niteliklerinde değişiklik meydana getiren eğitimleri nedeniyle yararlanmış oldukları derece ve kademelerinin üst öğrenimi bitirmeleri halinde ayrıca aşağıda belirtildiği şekilde değerlendirilmesi gerekmektedir.

36/A-12/d bendinde belirtilen emsalin ulaştığı derece ve kademeyi geçmemek üzere tespit edilen derece ve kademeler üzerine intibaktan evvel yararlanılan;

- 657 sayılı Kanunun 64 üncü maddesi gereğince 6 yıllık sicil notunun 90 veya daha yukarı olması sebebiyle başarısı dikkate alınarak yararlandığı 1 kademe ilerlemesi, kalkınmada birinci derecede öncelikli yörelerde mecburi olarak sürekli görevle fiilen çalışılarak başarılı geçirilen her iki yılın karşılığında görev mahallinin özelliği dikkate alınarak ayrıca verilen 1 kademe ilerlemesi,

- 36/A maddesinin 4, 6/b, 7/a,b, 8/c ve 12/a,b bentleri gereğince niteliklerinde değişiklik meydana getiren eğitimleri nedeniyle yararlandıkları derece yükselmesi veya kademe ilerlemesi, görev unvanı ve öğrenim durumu itibarıyla yükselinebilecek dereceyi aşmamak ve boş kadro bulunmak koşuluyla ilave edilecek ancak anılan maddenin 2, 3, 4 ve inci bentleri nedeniyle 1 derece ilavesinin bir defadan fazla uygulanması ise mümkün olmayacaktır.

2182 sayılı Kanun veya 458 sayılı KHK uyarınca verilen 1 derece yükselmesi, ise kadro şartı aranmaksızın ayrıca uygulanacaktır.

ÖRNEK: 1- 2 yıllık Meslek Yüksekokulu mezunu olup teknik hizmetler sınıfında "Tekniker" kadro unvanı ile görev yapmakta olan personelin A/4 bendi gereğince giriş derecesine ilave edilen 1 derece, Açık Öğretim Fakültesini bitirmesi durumunda yukarıda 4-B bendinde yapılan açıklamalar doğrultusunda intibakı yapılarak tespit edilen derece ve kademesi üzerine boş kadro olması halinde eklenecek, 2182 sayılı Kanun gereğın verilen 1 dereceden ise kadro şartı aranmaksızın ayrıca yararlandırılacaktır. İlgilinin Açık Öğretim Fakültesi yerine Mühendislik veya Eczacılık Fakültesini bitirmesi halinde tekniker unvanı nedeniyle giriş derecesine ilave edilen 1 derece intibak sonucu tespit edilen derece ve kademe üzerine tekrar eklenmeyecektir.

ÖRNEK: 2- Teknik Hizmetler Sınıfında "Teknisyen" kadrosunda görevli olup 4 yıllık Açık Öğretim Fakültesi lisans öğrenimi nedeniyle intibakı yapılan daha sonra 2 yıllık Meslek Yüksek Okulunu bitirerek "Tekniker" veya Mühendislik Fakültesini bitirerek "Mühendis" unvanını alan personelin tekrar intibakı yapılmayacak ancak A/4 veya A/2 bendi gereğince boş kadro olması koşuluyla 1 derece yükselmesinden yararlandırılması mümkün olacaktır.

ÖRNEK: 3- 4 yıl süreli (Sağlık Meslek Lisesi v.b.) lise dengi bir okul mezunu olup kurumunca açılan ve bir kısım görevlere atanmada kanuni nitelik olarak şart koşulan 2 yıl süreli bir kursu başarı ile bitirerek mesleği ile ilgili görevde çalışmakta olan personelin 4 yıl süreli Mühendislik Fakültesini de bitirip "Mühendis" unvanını alması halinde, 12/d bendi gereğince emsalini geçmemek üzere tespit edilen derece ve kademesi üzerine,

-Lise öğreniminin bir yıl fazla olması nedeniyle (6/b bendi gereğince) 1 kademe ilerlemesinden,
-2 yıl süreli kurs nedeniyle (7/a bendi gereğince) 2 kademe ilerlemesinden,
-Mühendis unvanını alması nedeniyle (A/2 bendi gereğince) 1 derece yükselmesinden, görev unvanı dikkate alınarak boş kadro olması koşuluyla ayrıca yararlandırılması, 2182 sayılı Kanun veya 458 sayılı KHK gereğince uygulanan 1 derecenin ise kadro şartı aranmaksızın ilave edilmesi gerekmektedir.

7- (152 Nolu Tebliğ ile hükümsüz kalmıştır)

8- 3.8.1988 tarih ve BÜMKO-KY-10-115567-98/14945-18 sayılı 105 Seri Nolu Devlet Memurları Kanunu Genel Tebliği ile 13.8.1990 tarih ve BÜMKO-KY-10115567-112/17921-13 sayılı 113 Seri Nolu Devlet Memurları Kanunu Genel Tebliğinin birinci bendi ikinci ve üçüncü paragrafı (örnekleriyle) yürürlükten kaldırılmıştır.

Söz konusu edilen Yönetmelik çıkarılmamakla beraber 15/5/1975 tarihli ve 1897 sayılı Kanununun Geçici 7'nci maddesinde 36 ncı maddenin (B) bendinin 1 inci fıkrasında sözü edilen yönetmelik çıkıncaya kadar ilgili bakanlığın tespit edeceği esaslar dairesinde yapılacak özel yükselme sınavını başarıyla geçenler da 1 inci derecenin son kademe aylığına kadar yükseltilirler? hükmü yer almaktadır.